Donderdag 14 Februari 1946 — DAGBLAD — 63ste Jaargang No. 4736

AMIGOE DI CURAÇAO

Dit dagblad verschijnt dagelijks, behalve 's Zondags; abonnementsprijs Bonaire en Curaçao 2 gld.; Aruba 2,50 gld.; Bovenwinden, Suriname 2,50 gld.; en het buitenland 3 gld.

Hoofdredacteur: Dr. Joh. Hartog telef. 1858; Postbus 80, Willemstad. Redactie-adres Consciëntiesteeg 27.

Uitgeefster en Administratie: Paulus-drukkerij, Consciëntiesteeg 29, telefoon 1550; Postbus 80, Willemstad N.W.I. Voor Aruba: J. E. Croes, Postbus 14, Oranjestad; tel. 38.

Veiligheidsraad stemt tegen interventie in Indië

Ickes afgetreden wegens geschil met Truman.

New Yorkse sleepbootstaking afgelopen.

WEG MET HET KOLONIALISME.

door
Flora Lewis.

De Organisatie der Verenigde Landen deed een nieuwe stap voorwaarts op de lange renbaan met hindernissen om de wereld te ontdoen van het kolonialisme —, een woord dat millioenen mensen hebben leren kennen als de bron van oorlog en misère. De afgevaardigden in de Algemene Vergadering der Verenigde Landen zeiden, dat de afschaffing van het kolonialisme — in de geschiedenis de bron van grote wedijver tussen de grote mogendheden en verdrukking van weerloze volken — het uiteindelijke doel is van de bepalingen der Verenigde Landen voor afhankelijke gebieden.

Twee belangrijke ontwikkelingen zijn: 1) de verklaringen van alle mandatarissen behalve Zuid-Afrika, dat zij hun mandaatgebieden aan de Organisatie der Verenigde Landen zouden overdragen zodat men met het voogdijschapssysteem kan beginnen 2) de aanvaarding van het Noordamerikaanse voorstel, gesteund door China, om de beloften vervat in het Handvest voor de welvaart van de mensen die in koloniën en bezittingen van andere landen wonen van kracht te maken.

Teneinde het voogdijschapssysteem in werking te stellen tegen de tijd, dat de Algemene Vergadering weer bijeenkomt in September hebben Groot Britannië, Frankrijk, Australië, Nieuw Zeeland en België bekendgemaakt, dat zij onmiddellijk aan het werk zullen gaan om hun mandaatgebieden over te dragen aan het voogdijschap der Verenigde Landen. De gebieden die daaronder vallen, zijn, van Groot Britannië: Tanganjika, Togoland en Cameroen (Groot Britannië maakte bekend, dat Transjordanië, het oude mandaatgebied, spoedig onafhankelijkheid zal krijgen); van Frankrijk: Togoland en Cameroen; van België: Ruanda en Urandi; van Australië: Nieuw Guinea en Nauru; van Nieuw Zeeland: Samoa.

Zuid-Afrika, dat het mandaat heeft over het vroegere Duits Zuid-West Afrika, maakte bekend, dat het dit gebied wil inlijven bij de Unie. Dit verwekte ernstige protesten van Nieuw Zeelands Premier Peter Fraser en de Zuidafrikanen zeiden daarop dat zij erover zullen nadenken. De autoriteiten wijzen erop, dat de Verenigde Landen nog lang niet in staat zijn de volle vrijheid der onderworpen gebieden te garanderen. Doch men hecht groot belang aan de stappen welke reeds genomen zijn. (Londen, (AP) 13.2).

GEEN GEHEIME ONDERHANDELINGEN MET RUSLAND.

China voert geen geheime onderhandelingen met Rusland betreffende Mantsjoerije of enig ander onderwerp, aldus deelde Tsjang Kai Sjek aan Chinese en buitenlandse journalisten mede op een korte persconferentie. Hij gaf toe, dat informele besprekingen werden gehouden. Tsjang zeide, dat zulke besprekingen die de economsiche toestanden van Mantsjoerije betreffen voortduren, doch dat er niets geheims aan is. In antwoord op de vraag wanneer de Russen zich uit Mantsjoerije zullen terugtrekken zeide Tsjang slechts, dat zij zich op 1 Februari hadden moeten terugtrekken. Hij weidde er niet over uit (Sjanghai, (AP) 13.2).

STAKINGSTOESTAND IETS BETER.

De ontwrichting, welke in New York, Philadelphia en Pittsburg teweeggebracht werd door de stakingen, is geëindigd, doch als gevolg van de arbeidsgeschillen zijn nog 1.450.000 personen ledig. In Philadelpia kwamen de stakers van de tramdiensten tot een regeling met de maatschappij voor een loonsverhoging van 12 dollarcent per uur. Ook is er thans een pensioenplan.

In Pittsburgh zijn de werknemers van de electrische bedrijven weer aan het werk na 19 uur lang gestaakt te hebben. Men vervolgt het werk „in het belang van het publiek", doch de onderhandelingen worden voortgezet voor een loonsverhoging van 20%. In New York trok Burgemeester O'Dwyer de besprekingen in na de aankomst van een voorraad brandstof (New York, (AP) 13.2).

ZIONISTENCONGRES IN PALESTINA.

Het Joodse Agentschap maakte bekend, dat voor de eerste maal in de geschiedenis een Wereldcongres van Zionisten in de vroege zomer in Palestina zal worden gehouden. De plannen voor het congres werden bekend gemaakt door Mozes Shertok, Directeur van de politieke afdeling van het agentschap. Shertok zeide de verzekering gehad te hebben van het Palestijnse Gouvernement, dat men in principe bereid is visa en faciliteiten te verstrekken voor het congres. Shertok zeide ook, dat het agentschap voornemens is zijn volledige medewerking te bieden aan het Engels-Noordamerikaans comité dat begin Maart zittingen zal openen om te luisteren naar verklaringen over de Joodse eisen voor een onbeperkte inwijking in Palestina (Jerusalem, (AP)

RELLETJES IN CALCUTTA.

De troepen openden het vuur op de Brits Indische menigte nadat de oproermakers twee postkantoren in brand staken, de uitstalkasten van winkels insloegen en woningen van Europeanen overvielen. De beste schattingen omtrent het aantal slachtoffers bij de gevechten van Dinsdag tonen aan, dat 17 personen werden gedood en ten minste 200 gewond. Er zijn op zijn minst 25 slachtoffers als gevolg van de hernieuwde onlusten op Woensdag als protest tegen de veroordeling van een officier van het door de Japanners gestichte Indische Nationale Leger (Calcutta, (AP)

MEN IS VOOR NEW YORK.

Het Comité van de Algemene Vergadering stemde met overweldigende meerderheid om het tijdelijk Hoofdwartier van de Organisatie der Verenigde Landen in New York te vestigen. De stemming was 29 tegen 13. Australië, dat de strijd voor San Francisco had geleid, vroeg dat de stemming unaniem zou zijn en het Comité vond dat goed. Tevoren was de poging om de zetel in San Francisco te vestigen verslagen met 21 tegen 19 stemmen (Londen, (AP) 13.2).

HAROLD ICKES AFGETREDEN.

Harold Ickes is afgetreden als Secretaris van Binnenlandse Zaken der Verenigde Staten. Hij trok openlijk Trumans recht in twijfel om te oordelen over zijn „waarheidsliefde". „Ik kan niet aanblijven wanneer Gij in feite gebrek aan vertrouwen in mij tot uiting hebt gebacht", zeide hij in de lange brief aan Truman welke hij bekend maakte nadat het Witte Huis zijn ontslagneming bekend maakte. Ickes vroeg met ingang van 31 Maart ontheven te worden, doch Truman maakte het ontslag van kracht op aanstaande Vrijdag 15 Februari.

Het geschil waarnaar Ickes refereerde betrof de verklaring, die hij in het Senaatscomité voor marine-aangelegenheden aflegde in verband met de benoeming van Edwin Pauley tot Assistent Secretaris van Marine.

„Ik kan niet aannemen dat ik het Senaatscomité iets minder dan de waarheid moest hebben verteld", zeide Ickes. „Ik heb geen verontschuldigingen hiervoor hoewel ik de ongelukkige persoonlijke positie betreur waarin ik mij onvrijwillig heb bevonden".

De brief zeide verder: „Aangezien gij niet aanwezig was bij het verhoor en klaarblijkelijk het verslag ervan niet hebt gelezen past het u niet, zelfs al zijt Gij President der Verenigde Staten, om een oordeel te vellen over de questie van waarheidsliefde tussen Pauley en mij. Op slot van rekening ben ik lid van Uw cabinet op Uw eigen verzoek en heb ik niet de reputatie dat ik roekeloos met de waarheid omga".

Ickes' opvolger.

Als opvolger van Ickes heeft President Truman Oscar Chapman benoemd. Chapman was gedurende dertien jaren Assistent Secretaris (Washington, (AP)

TOT VRIJDAG.

Afgevaardigden te Londen zeiden dat Trygve Lie, Secretaris-Generaal van de Organisatie der Verenigde Landen, als zijn mening heeft te kennen gegeven, dat de zitting der Algemene Vergadering Vrijdagavond zal worden besloten (Londen, (AP) 13.2).

ARGENTINIË BEREIDT ANTWOORD OP BLAUWBOEK VOOR.

De Argentijnse regering deelde mede, dat zij een antwoord voorbereidt op het Noordamerikaanse Blauwboek. Ingelichte personen deelden mede, dat het cabinet tijdens de morgenuren met Farrell vergaderde in de residentie van den President. Er is echter geen officiële bevestiging hiervan. De berichtgevers zeiden, dat kon worden aangenomen, dat deze buitengewone vergadering belegd werd om te beslissen wat men zal doen met het oog op de Noordamerikaanse beschuldigingen en het mogelijke effect ervan, niet alleen met Washington doch met andere regeringen van dit werelddeel en mogelijk met alle Verenigde Landen; men gelooft namelijk dat de suaestie zo ernstig is dat het geval zou kunnen worden overwogen op de bijeenkomst der Verenigde Landen te Londen. Met het oog op de ernst van de beschuldigingen en de wijze waarop deze gedocumenteerd werden voelt men dat men het Blauwboek niet onbeantwoord kan laten (Buenos Aires, (AP) 13.2).

EEN KLACHT.

Vertegenwoordigers van de communistische en vooruitstrevende democratische partijen in Argentinië boden op het Ministerie van Oorlog een nota aan waarin zij zich ervan beklaagden dat de federale politie geweigerd had hun toestemming te verlenen voor het houden van een grote propaganda-bijeenkomst in de open lucht als steun voor de Democratische Unie. Zij zeiden, dat de Minister van Binnenlandse Zaken hun op een vorig protest mededeelde, dat de beslissing berustte bij de federale politie. Thans doen zij evenwel een beroep op het Ministerie van Oorlo aangezien de strijdkrachten belast zijn met de verkiezingen (Buenos Aires (AP) 13.2).

VOORWAARDELIJKE ERKENNING.

Een antwoord op het voorwaardelijk Britse en Noordamerikaanse aanbod tot erkenning van de Roemeense regering is overhandigd op de gezantschappen, doch de biezonderheden ervan zijn niet bekend gemaakt. Intussen publiceerden de nieuwsbladen een protest van de oppositiepartijen tegen Premier Groza. Hierin wordt gezegd, dat zij niet werden geraadpleegd in verband met de Noordamerikaanse en Britse nota's of het antwoord daarop (Boekarest, (AP) 13.2).

DE PAUS MAANT TOT EENHEID.

door
John L. McKnight.

Zijne Heiligheid Paus Pius XII, de geestelijke leider die elke gelegenheid heeft aangegrepen om op de internationale wereldomvattende aard van de Katholieke Kerk te wijzen, heeft een oproep tot eenheid onder de tijdelijke leiders der wereld gericht teneinde de vrede te bewaren. Deze woorden werden gsproken kort voordat het Consistorie de volgende week bijeenkomt, waarbij 32 prelaten — het grootste aantal op enig tijdstip — cardinaal zullen worden.

In een toespraak tot den Belgischen Ambassadeur bij de Heilige Stoel Reginald Decroy, die zijn geloofsbrieven had aangeboden, prees de Heilige Vader Belgiës heldenmoed en trouw aan de traditie van vrijheid onder de verdrukking der Duitse veroveraars.

De Paus zeide: „Een land dat zo ernstig geleden heeft onder de verdrukking voelt door het feit van zijn droeve ervaring hoezeer het verplicht is het vredeswerk te bevorderen. Wij smeken God om deze vurige begeerte der volken tot een meer tastbare werkelijkheid te voeren. Want de eerste en onontbeerlijke voorwaarde is de trouwe onderneming van alle staten, van alle grote mogendheden in het biezonder, om hun machten te gebruiken voor het recht en niet voor de min of meer open schending daarvan."

Het is waarschijnlijk, dat de grote meerderheid van de Cardinalen het Consistorie zal bijwonen. Indien zich geen ziekte onder hen voordoet zullen alle 23 van Italië erbij tegenwoordig zijn. Faulhaber van Duitsland is reeds aangekomen, terwijl het Vaticaan bekendmaakte, dat vele niet-Italianen onderweg zijn.

Het Vaticaan maakte bekend, dat de Paus den Deken Agagianian van Armenië zal ontvangen. Bij de aankomst van Lima's Aartsbisschop Guevara — Zuid-Amerika"s oudsten cardinaal — wijdde de „Osservatore Romano" een artikel aan hem. De schrijver V. Trujillo zeide, dat hij verantwoordelijk is voor het feit, dat de laiciserende invloed van het liberalisme er nooit in geslaagd is de overheersende positie van de Katholieke beginselen te overkomen in Peru. (Vaticaanstad, (AP) 13.2).

Het KLM-vliegtuig dat Zondagmiddag op Hato moet aankomen is hedenmorgen om 11 uur Amsterdamse tijd (5.30 Curaçaose tijd) van Schiphol vertrokken op weg naar Lissabon. Viruly is gezagvoerder en twintig passagiers maken de reis mede.

Speciale enveloppen voor de eerste vlucht worden door de KLM gemaakt; morgen hopen wij hierover biezonderheden te publiceren. Ir. Joannes F. Groote zal de bemanning, die later ten Paleize zal worden ontvangen, namens den Landvoogd op het vliegveld gaan begroeten.

ONTVOERING VAN ROULETTE - KONING.

Berichten uit Macao melden de ontvoering van den rijken roulette-koning Foo Tak Jam van de Portugese kolonie terwijl hij zich Zaterdag in de Chinese tempel bevond. De politie van Macao zeide, dat acht bewapende Chinezen Foo en zijn chauffeur grepen. Er zijn aanwijzingen dat de slachtoffers in Foo's eigen auto naar de waterkant werden gebracht en van daar in een boot werden weggevoerd. Foo is een schatrijke Chinees, die als een gewone peon begon en opklom tot eigenaar van een dozijn gokhuizen in Macao — het Monte Carlo van het Oosten (Hongkong, (AP) 13.2).

het nieuws van vandaag

De elf heren die de Veiligheidsraad in Londen vormen, zijn bij stemming tot een belangrijk besluit gekomen: men zal niet interveniëren in de Nederlands-Indische affaire. Op het moment dat dit blad ter perse gaat zijn helaas geen verdere biezonderheden hierover bekend; wij weten dus ook niet hoe de stemmen verdeeld waren. Ook Aneta had niets hierover ontvangen, doch zeide ons toe om, mocht er iets komen, dit nog schielik door te geven. In dat geval staat het onder het Allerlaatste Nieuws.

Zoals men weet bestaat de Veiligheidsraad uit de vijf groten en zes kleinen: te weten: de Verenigde Staten (Edward R. Stettinius), Groot Britannië (Ernest Bevin), Sovjet-Rusland (Andrei Visjinsky), Frankrijk (Vincent Auriol), China (Wellington Koo), Australië (Frank Makin), Brazilië (Freitas Valle), Mexico (De Rosenzweig Dias), Egypte (Abdoel Hamis Pasja), Polen (Modzelwesky) en tenslotte Nederland (Eelco N. van Kleffens). Deze heren zijn dus na de debatten waarover wij de laatst dagen reeds hebben geschreven en waarvan het hoofdartikel van heden een uitvloeisel is tot het besluit gekomen, dat ons als Nederlanders zeker prettig aandoet. Voor Van Kleffens is dit een fraaie overwinning, daar hij tegen de machtige Russische stem in, de grote mogendheden — waar het om draait — aan onze zijde heeft weten te halen, een zijde, die Engeland reeds bij voorbaat verklaard had in te zullen nemen.

Door een geschil met President Truman is Harold Ickes, de secretaris van binnenlandse zaken in de Verenigde Staten, plotseling vervangen door Oscar Chapman, die al dertien jaar assistent-secretaris is.

Overigens is er in het binnenlandse conflict in zoverre een wijziging gekomen, dat de sleepbootstaking die geheel New York met kou bedreigde, ten einde is gekomen.

Argentinië, pas in een Noordamerikaans blauwboek ervan beschuldigd min of meer met de nazies te hebben geheuld, heeft aanstalten gemaakt om deze beschuldigingen te gaan weerleggen.

Inmiddels sleept het proces in Neurenberg zich nog steeds voort. De Sovjet-aanklagers zetten uiteen hoe Hitler een snelle verovering op het oog had van Turkije, Syrië, Iran, Egypte, Gibraltar, terstond nadat hij afgerekend zou hebben met Rusland. In een marine-document van Augustus 1941 was een en ander vastgelegd. Hierbij was rekening gehouden met de mogelijkheid dat Turkije al dan niet de zijde van de as zou kiezen.

Nationalisme en Communisme in Oost-Indie.

Ruslands belangstelling.

De besprekingen in de Veiligheidsraad over ons Oost-Indië hebben eens te meer de aandacht gevestigd op de belangstelling, die Sovjet-Rusland voor ons Aziatische gbiedsdeel heeft. Een belangstelling, die tot uiting kwam in de woorden van Dimitri Manuisky, minister van buitenlandse zaken van de „autonome" sovjet-reubliek Oekraïne, toen deze voorstelde een onderzoekcommissie bestaande uit leden van de Verenigde Staten, Sovjet-Rusland, Groot Britannië, China per gratie ook Nederland, naar de Oost te sturen om te kijken hoe de vork in de steel zit. Mede omdat Ernie Bevin er niet voor gevoelde en omdat Eelco N. van Kleffens reeds bij den voorbaat gezegd had aan Bevins zijde te zullen staan, is er niets van gekomen.

Maar het feit, later nog eens onderstreept door Andrei Visjinsky, was er. Hoe Rusland zou reageren op een onderzoekcommissie naar bepaalde toestanden in dat land laten wij thans buiten beschouwing. Rusland heeft belangstelling voor Oost-Indië en die interesse dateert niet van vandaag of gisteren

In 1917 hoort men voor het eerst een marxistisch geluid in Oost-Indië. Hoewel — en dit moet terstond gezegd — de marxistische instelling als zodanig filosofisch vreemd staat tegenover de mohammedaanse en hindoe-levensopvatting, diep en innig als deze is.

Enkele woorden over de gang van zaken in de Oost zijn in deze niet overbodig. Na de Franse revolutie, — die, zelve uitvloeisel van de Noordamerikaanse vrijheidsoorlog, de gehele aarde beroerde, — bleef de gelijkheid in Oost-Indië meer theorie dan werkelijkheid. Onder het liberalisme was de economisch zwakkere nimmer gelijk aan den sterkere. Liberalen en conservatieven twistten dan ook over de beste methode Indië te exploiteren. Met de opkomst der godsdienstige partijen in Nederland begint een aan het Christendom ontleende sociologie te overheersen. Zij zijn tegen elke vorm van exploitatie van Indië, een roep die aanvankelijk helaas theorie, bleef.

De zg. ethische politiek welke ontstond, wilde de privaatonderneming handhaven, maar de voordelen ervan voor de Indonesiërs vergroten. Zij wilde Indië dus bestuurd zien ten bate van Indië en niet ten bate van Nederland. Uit deze laatste gedachte, Indië te besturen ten bate van Indië, ontwikkelde zich de zelfbestuursgedachte in de Oost, een gedachte die mutatis mutandis in Curaçao en Suriname werd overgenomen.

Keerpunt in de Indische politiek was de Troonrede van 1901, waarin Hare Majesteit zeide, dat Nederland „een zedelijke plicht te vervullen heeft tegenover de bevolking van Indië".

De gedachte aan zelfbestuur.

De verwerkelijking van de vorm van zelfbestuur zag men in drie richtingen.

Ten eerste: in handen van de elite, afstammelingen van de oude kolonisten, met de Indonesiërs die door bloedvermenging of anderszins daarmede gelijk gesteld konden worden.

Ten tweede: in handen van de massa, waarbij de vraag bleef wat te doen met economisch belangrijke bevolkingsgroepen als Arabieren, Chinezen e.d., die practisch reeds geassimileerd waren.

Ten derde: de oplossing binnen het raam van het Koninkrijk, waarbij dus elementen van buiten of, in casu Europees Nederland erbij betrokken konden worden.

Gevolgen van de grote Wereldoorlog.

Gedurende Wereldoorlog I vonden progressieve ideeën snelle verspreiding in Indië, dat immers gedurende enkele jaren practisch zonder contact met het moederland bleef. Economisch werd Indië in die jaren op geheel andere leest geschoeid. De handel tussen Oost-Indië en Nederland stond vrijwel stil. De meesten onzer herinneren zich dat nog.
Indië moest invoeren uit andere landen. De invoer uit Japan in Oost-Indië werd verviervoudigd. De Indische uitvoer richtte zich vooral op de Verenigde Staten: zevenmaal zoveel.
Het contact met Japan had gevolgen. De „opening" van Japan en de modernisering van dat land maakte diepe indruk. Het Noordamerikaanse besef van democratie en gelijkheid — iets waarvan men nog te weinig doordrongen is — deed hen gelijke rechten eisen als de Europese bewoners van het land. In 1899 kregen de ...... Japanners die gelijkheid. Er waren echter veel meer Chinezen en die werden rumoerig.

Dit slaat over. Het reeds ontwaakte nationale gevoelen vlamt hoger op. Idealistisch kwam dit tot uiting in het streven van Soediro Hoesodo. een arts, die in 1906 begon, en Raden Soetomo, student van de medische school, die later een der grote leiders van het Indonesisch nationalisme in de beweging van Boedi Oetomo (Hoog streven) zou worden. Deze laatste beweging leefde vooral onder de betere kringen.

Herleving van de Islam.

Daarnaast was, ook al voor de eerste wereldoorlog, in het midden van de Islam een beweging ontstaan, die een meer reactionnair karakter droeg. De vorige eeuw begon de Islam onder leiding van Constantinopel, thans Istanboel, en Mekka sociale hervormingen door te voeren. Dit vond vooral ingang bij de middenstand, die enerzijds het gelovige deel vormde en andererzijds economisch het meest te lijden had van de Chinezen in Indië.

Uit de coöperatieven, die uit deze beweging voortvloeiden, ontstond de Sarekat Dagang Islam die in 1912 gereorganiseerd werd als de Sarekat Islam, een tijdlang een der machtigste organisaties van Oost-Indië. Aanvankelijk was deze Sarekat Islam een niet-politieke organisatie en was zij ook niet anti-gouvernementeel.

In vijf jaren had zij achthonderdduizend leden, een groei die zo snel was, dat de leiders roekeloos werden. De snelle toene-

mi[illegible] verzwakte het programma.

Hiernaast ontstond in 1912 de Moehammadjah, een reform-beweging in de Islam zelf, die later naar voren zal komen.

In Semarang kwam de Sarekat Islam met radicale politieke ideeën in aanraking. Semarang is steeds het centrum van radicale politiek geweest. Socialistische ideeën verspreidden zich door toedoen van de Semarangse Kiesvereniging, waar het marxisme veel aanhang vond bij de Indo's. Een andere leider: Hendrik Sneevliet, die in 1942 door de nazies gedood werd, werd stichter van **een marxistische partij in de Oost.**

De Islam stond hier aanvankelijk critisch tegenover. **Het atheïsme lag evenver van de Islam als van het Christendom.** Het historisch materialisme is een vloek voor elkeen die gezonde mohammedaanse of christelijke filosofie bestudeert. Zekere Javaan, Semaun, is het geweest die de Sarekat Islam en het marxisme tezamen heeft gebracht. In 1913 kende de Sarekat Islam geen anti-Nederlandse ideeën; in 1916 wilde zij zelfbestuur, maar binnen het kader van het koninkrijk; in 1917, na de bovengeschetste ontwikkeling tijdens de eerste wereldoorlog, wil zij onafhankelijkheid „door evolutie, niet door revolutie". Hier hoort men de eerste marxistische leus.

De politieke beroeringen elders en het feit dat deze eerste marxistische leuze vele nieuwe leden aanbracht, leidden ertoe dat de Sarekat Islam van kalme oppositie-partij overging tot revolutionnaire partij.

Vakverenigingen worden gesticht; Sneeviet moet het land verlaten. De door Sneevliet gestichte Sociaal Democratische Partij, Semarang, constitueert zich in 1920 als **Perserikatan Kommunist di India,** de Indische Communistische Partij. Nog hetzelfde jaar sloot zij zich aan bij de Derde Internationale. Het communisme, dat elke vorm van Europese of Noordamerikaanse overheersing als een „zondig kapitalisme" (het mohammedaanse kapitalisme werd door Aminoto „rechtvaardig" genoemd!) bestempelde, en hierdoor veel aanhang had verworven, maakte de fout, door op een gegeven moment ook de Pan-Islamietische beweging hierbij te betrekken. Het samengaan van het communisme met nationale anti-koloniale bewegingen van Hindoe's en Mohammeanen werd hierdoor **bemoeilijkt. Een systeem van ondermijning van het gezag der leiders van de Sarekat Islam bracht vele aanhangers dezer beweging** die uitgesproken Pan-Islamietisch was, aan de zijde der communisten. Vooral diegenen, die om politieke motieven en niet uit godsdienstige overwegingen zich bij de Sarekat Islam hadden aangesloten.

Zodoende weet het communisme te bewerken dat de Sarekat Islam zich steeds meer anti-gouvernementeel gaat uitspreken en tenslotte de verhouding tussen Oost-Indië en Nederland volgens de filosofie van het historisch materialisme beschrijft.

De organisatie van de Sarekat Islam zelve had het evenwel lang niet op het communisme begrepen. Dit laatste kreeg alleen groepen en individuen door steun bij stakingen en beloften van grotere vrijheid bij onafhankelijkheid. In feite wordt in October 1921 door de Sarekat Islam het besluit genomen, dat geen lid tevens lid van een andere partij kan zijn. De communisten moesten er dus uit. Prompt werd ook tegenover de Islam dezelfde houding aangenomen als het communisme doet ten aanzien van het Christendom. Prompt stichtten de communisten een Sarekat van de communisten zelf! De oude Sarekat Islam streed met verlies. De Sarekat Islam werd steeds kleiner, al bleef zij fel anti-communistisch. Van 2 millioen daalde haar ledental tot 12.000 in 1930!

„Indonesië".

Overal ontstonden clubs. Op Sumatra, Soenda-eilanden en Madoera. Daar in vele gebieden de vrouw gelijk staat aan den man, ontstonden ook vrouwenclubs (bij de stichting van de Volksraad is er zelfs sprake van vrouwenkiesrecht geweest omdat dit op verschillende plaatsen normaal zou zijn opgevat). Er bestond een gevoel van eenheid, bij alle verschil van rassen en godsdiensten. **Het Nederlandse bestuur had het raam van deze eenheid gegeven.** De naam Indonesië, gegeven door een...... Duits ethnograaf A. Bastian in 1884, kwam meer in zwang. De naam, thans al weer gemeengoed, en zelfs door de Koningin gebruikt, heeft nog in onze dagen de bijklank van „los van Nederland" gehad. Overigens is de naam even vreemd aan de Maleise talen als de benaming Oost-Indië. Volgens Dr. B. H. M. Vlekke, A History of the East Indian Archipelago, aan welk boek wij vele gegevens ontleenden, zou de Indonesische naam Nusantara (Eilandrijk) door velen verkozen worden, iets wat door enkele recensenten van Vlekke's boek indertijd hard bestreden werd. **Een revolutionnaire bijklank heeft** Indonesië thans niet meer, al is, volgens Minister Johann H. A. Logemann, vooralsnog de voorkeur te geven aan de benaming Nederlands-Indië, de grondwettelijke naam.

In 1928 wilde Henk Colijn, die het gevaar zag komen, een zelfbestuur voor afzonderlijke eilandengroepen invoeren. De openbare mening was hier niet voor en wilde aan Indië als geheel zelfbestuur geven. Later heeft Colijn er ook niet meer over gesproken, zodat hij wellicht deze mening verlaten heeft.

Tactiek.

Zoals men weet is na wereldoorlog I de Volksraad gekomen, waarvan de helft der leden Indonesiërs waren. De communisten wilden evenwel versnelling van dit proces en om Dr. Vlekke aan te halen: „zij zagen er niet van terug om honderden gangsters, beroepsdieven en bandieten, waarvan er in het Javaanse binnenland altijd een zeker aantal te vinden is, op te nemen in hun partij. Hierdoor konden zij de plattelandsbewoners intimideren, maar bij de betere elementen maakten zij zich gehaat. Het gouvernement aarzelde om op te treden, bevreesd reactionnair en dictatoriaal genoemd te worden." Een vergelijking met de regeringshouding tegenover de NSB ligt voor de hand. Door de wet werden deze landverraders bij hun intrigerend voorbereidingswerk beschermd, hoewel zij zelf de wet vertraden.

De geweldige opkomst van Rusland na 1920 had uitwerking. **Vooral op West-Java braken op**stootjes uit, temeer daar in 1926 Boekarin verklaarde, dat „de bevolking van Indië steeds op onze hulp kan rekenen." De onrust werd zo erg, dat het Indische gouvernement of regering de communistsche partij ontbond en 1300 leden interneerde. Met het gevolg dat zij martelaren werden!

Contact met de intellectuelen.

Daarnaast kwamen de Indonesische studenten, die na wereldoorlog I in Nederland gingen studeren en daar een schitterend figuur maakten. In Europa maakten zij kennis met nationalistische bewegingen in Polen (Pilsoedski), Tsjechoslowakije (Masaryk), Ierland enz. In 1922 stichtten zij de **Perhimpoenan Indonesia**, waarin Indonesische studenten verenigd werden en die al spoedig samenwerkte met de Komintern. Teruggekeerd in de Oost stichtten deze jongelui de **Persirikatan Nasional Indonesia**, de Nationale Indonesische Partij, waarin Achmed Soekarno een grote rol speelde. Soekarno en de zijnen wilden geen medewerking met de Nederlandse regering door lid van de Volksraad te worden, een systeem dat overeenstemming vertoont met Gandhi's stelsel. Soekarno's partij wist langzamerhand — mede door het oratorisch talent van den overigens niet zeer leidinggevende persoon van Soekarno — de vroeger genoemde idealistische beweging Boedi Oetomo, alsmede de Sarekat Islam en andere organisaties te winnen, hoewel aller politieke inzichten nogal varieërden. Een eigen vlag (rood-wit) en een volkslied (inmddels door de Koningin erkend naast het Wilhelmus) ontstonden. Toch bleef het succes gering, vooral omdat het historisch materialisme op te andere basis staat dan de Indonesische mentaliteit.

Intussen werden de zg. **Taman Siswa-scholen** opgericht door een vroegeren aanhanger van de revolutionnaire partij van Douwes Dekker (verre verwant van den schrijver van Max Havelaar), Raden Mas Soewardi Soerjaningrat, een Javaans edelman. Deze scholen, waarvan er in 1940 ongeveer 250 bestonden, waren weliswaar niet afkerig van de Nederlandse gedachte, maar door het beginsel dat Indië zelf voor zijn eigen scholen zou zorgen, bevorderden zij de nationalistische gedachte. Tegen dit feit op zichzelf bestaat natuurlijk geen bezwaar, maar gezien de omstandigheden speelden zij in haar gevolgen de communisten in de kaart.

Strubbelingen.

Dan wordt Soekarno gearresteerd. Zijn partij wordt gereorganiseerd in de **Partai Bangsa Indonesia.** De radicale aanhangers van Soekarno weigeren medewerking. Soekarno's straf wordt door den Gouverneur-generaal van vier op twee jaar gebracht. Op Oudejaarsdag 1931 verlaat Soekarno de gevangenis te Bandoeng. In de nacht van 31 Juli 1933 wordt hij weer in hechtenis gesteld en het vergaderrecht der partij beperkt. Als reden voor de arrestatie werd opgegeven de verspreiding van de brochure „Mentjapai Indonesia Merdika". In November 1933 bedankt Soekarno als lid en in 1934 komt zijn interneringsbesluit af, omdat „hij ...... ijverde om een massa-actie tot stand te brengen teneinde het staatsgezag in de handen van de markaens (volk) te brengen, teneinde te komen tot de oprichting van een republiek Indonesië".

Soekarno ging naar een deportatie-oord aan de Boven-Digoel, Nieuw Guinea. Kort voor wereldoorlog II kwam hij vrij. Tijdens de oorlog was hij een instrument van den vijand.

Psychologische gevolgen der malaise.

Zo ver was het evenwel nog niet. Dit alles heeft een psychologische ondergrond. Na wereldoorlog I kende Indië en enorme opbloei. De uitvoer steeg geweldig. Van de olieproductie bleef maar 10% binnen, van de rubber practisch niets, van de thee een 10%, van de suiker 20%, van kopra en koffie 30%, van kinine 12%, van tabak slechts 4%. In 1920 waren er 170.000 Europeanen in Oost-Indië, in 1930 242.000! Dit hield in 1931 plotseling op. De malaise kwam.

De oude Europeanen hadden zich veelal deel der bevolking gemaakt. De massa's die in de welvaartsjaren kwamen, ambtenaren, employees enz., deden dit niet. Zij werkten, men ziet dit ook in de West, van verlof tot verlof. Zij vestigden zich niet in Indië, bleven er om het hogere tropensalaris. Hun leven speelde zich af in de Europese clubs.

De oude kolonisten hadden vriendschap gesloten met de inheemse aristocratie. Toen dit ophield ontstond er een rasonderscheid: landskind en Europeaan. Mensen die naar overzeese gebieden gaan moeten dit doen om het land en niet om hun portemonnaie. Anders doen zij hun vaderland schade. Tegen de Indo-Europese Bond van 1919, die steun vond bij de katholieken en democratisch-liberalen, ontstond de Vaderlandse Club, die, behoudend, de oude banden tussen Indië en het moederland bestendigd wilde zien. De Indo-Europese Bond vroeg o.a. een eigen Indonesisch burgerschap, zoals thans door de regeringsverklaring gesteld. Men wilde zelfbestuur en autonomie binnen het koninkrijk.

Dit streven werd verstoord door de economische crisis. De zwakke partijen — de politieke partijen in Indië zijn numeriek klein — konden niet veel meer doen. Op economisch gebied werd het erger: de Noordamerikanen en Europeanen kochten niet meer. Het gouvernement, een der grootste landbouwondernemingen, maakte in 1928 een winst van 54 millioen gulden; in 1932 had het een verlies van 9 millioen!

Alles ging omlaag. De koopkracht verminderde. De Japanners hadden hun kans, want door de sociale structuur van hun land — te vergelijken met begin 19e eeuw in ons land — konden zij zo goedkoop leveren, dat zij met de gehele wereld konden concurreren. In Indië woonden slechts een zevenduizend Japanners (meer dan een millioen Chinezen). Maar zij werden danig georganiseerd.

In 1935 gingen de Partai Bangsa Indonesia van Soetomo en de Boedi Oetomo een fusie aan in de **Partai Indonesia Raja,** welke samenwerkte met het gouvernement. Daartegenover kwam de **Gerakan Rakjat Indonesia,** die weigerde met het gouvernement samen te werken.

De quaestie van zelfbestuur bleef hangende, nadat in 1936 door een Volksraad in die richting gewerkt was. De Commissie-Visman werkte in die richting. Haar rapport kwam vlak voor de oorlog gereed. Tijdens de oorlog beloofde Hare Majesteit in Juli **een Rijksconferentie om in onder**ling overleg te beslissen.

Het communisme verloor zijn greep op Oost-Indië, maar de Japanners hielden de zaak warm. Door Europeanen door inheemsen te doen slaan ondermijnden zij het prestige bij beiden. Uit Australië bleven bovendien de communistische vakbonden werkzaam.

Zij hebben, terwijl Australië en Nederland samen vochten in een strijd tegen de fascistische overrompelaars het wettig gezag ondermijnd.

Zij hebben het zaad van verzet uitgestrooid. Zij hebben — die Australische vakbonden n.b. — aan de Indonesiërs zelfbestuur en onafhankelijkheid beloofd. Ondertussen bleken zij kwade broeders in de nood, want toen Indië vrij kwam, riepen zij een staking uit, zodat er geen voedsel naar de Indonesiërs gezonden kon worden.

En thans, na zovele jaren getracht te hebben ons wettig bestuur in Indië te ondermijnen, vragen enkele communistische afgevaardigden in de Veiligheidsraad om een commissie van onderzoek te sturen saar Indië, omdat het gezagsherstel dat aan de gang is, een bedreiging voor de vrede zou betekenen.

Zij willen de nationalistische beweging — een gezonde beweging — doen derailleren.

STATEN VAN CURAÇAO.

Vergadering, op Donderdag den 14n Feb. 1946, des avonds te acht uur.

Te behandelen onderwerpen:

1. **Ingekomen stukken.**
2. **Telegrammen aan Hare Majesteit de Koningin en aan den Minister van Overzeesche Gebiedsdeelen.**

GESLAAGD.

Uitslag van het examen Engelse Handelscorrespondentie, uitgaande van de Nederlandse Associatie voor Practijkexamens te Amsterdam, gehouden op Curaçao op 8 Januari 1946.

Geëxamineerd: 4 candidaten; afgewezen: 1; geslaagd: 3, t.w. Elmer Richard van der Horst, Hector de Marchena en Marius Schotborgh.

SURINAME

DE VERKIEZINGEN IN SURINAME.

De verkiezingen voor de Staten van Suriname, welke gisteren plaats vonden, zijn heel rustig verlopen. De uitslag is evenwel nog niet bekend. Naar wij hedenmorgen vernemen zijn in Paramaribo ongeveer 1050 kiezers opgekomen en men schat dat in geheel Suriname ongeveer 1650 personen naar de stembus zijn gegaan. Dat is dus nog niet 1% van de totale bevolking van dat land.

Campagne is er de laatste dagen vrijwel niet gevoerd in het openbaar. Bij de stemlocalen waren gisteren borden aangebracht om voor een of anderen candidaat reclame te maken. Na de propagandavergadering van de kiesvereniging Nationale Opbloei in het theater Bellevue zijn evenwel geen propagandavergaderingen meer belegd. Alles is ordelijk en stil in Paramaribo. Men verwacht de uitslag in de namiddaguren en indien deze komt vóór het ter perse gaan van ons blad, zullen wij er nog melding van maken, al kan het slechts in een deel van onze oplaag.

DE R.K. MULOSCHOLEN IN SURINAME.

In „Spectrum" lezen wij, dat de St. Paulusschool, de R.K. Mulo voor jongens in Paramaribo, met de voorbereidende klassen A en B samen 850 leerlingen telt, verdeeld over 23 klassen. Het aantal onderwijzers bedraagt 27. De St. Louiseschool, de R.K. Mulo voor meisjes, heeft met de klassen A en B mee 570 leerlingen, verdeeld over 17 klassen met 23 leerkrachten.

Zoals men weet heeft Suriname een Openbare Mulo voor jongens en meisjes en een Hernhutter Mulo, eveneens voor jongens en meisjes.

CURAÇAO

WIE IS DE GELUKKIGE?

prijs	8126
prijs	4737
prijs	12787
prijs	8467

HENK DE WIT OP REIS.

Plotseling is de Heer Hendrik de Wit, redacteur van de Beurs- en Nieuwsberichten, voor een bezoek aan de Verenigde Staten per vliegtuig vertrokken. De Heer De Wit die behalve enkele dienstaangelegenheden, ook wat vacantie zal nemen, stelt zich voor de terugreis uit Florida per motorboot te maken.

POSTZEGELS RUILEN.

De laatste tijd ontvangen wij bij herhaling brieven uit Europees Nederland, waarin gevraagd wordt of wij postzegels kunnen ruilen. Tot onze spijt hebben wij daarvoor geen tijd. Wij verzoeken evenwel ieder die hiervoor interesse heeft zich schriftelijk bij de redactie op te geven. Krijgen wij dan zulke brieven, dan kunnnen wij die aan degenen die zich hiervoor hebben opgegeven, doorsturen.

CURAÇAO KRIJGT EEN ZWEMBAD.

Naar wij vernemen heeft de Bataafse Petroleum Maatschappij het bedrag van 100.000 gulden, dat zij tijdens de oorlog aan Curaçao schonk voor de bouw van een zwembad, vermeerderd tot 180.000 gulden.

Het oorspronkelijke bedrag bleek namelijk onvoldende, terwijl het Gouvernement er blijkbaar weinig voor voelde om het resterende aan te vullen en zo de sport te bevorderen.

ECHO'S UIT DE MISSIE.

In Nederland is een nieuw missietijdschrift verschenen, geheten 'Echo's uit de Missie'.

Het tijdschrift geeft missienieuws van de Zusters van Roosendaal uit Curaçao en Suriname.

DE CARAÏBISCHE COMMISSIE.

Mr. Johannes C. Kielstra en Ir. Leonard A. H. Peters, welke laatstgenoemde landbouw-attaché bij de Nederlandse ambassade te Washington is, worden genoemd als Nederlandse afgevaardigden voor de West Indische conferentie te St. Thomas welke op 21 Februari geopend wordt en drie weken zal duren. De vergadering wordt gehouden onder auspiciën van de Engels-Noordamerikaanse Caraïbische Commissiën, welke tengevolge van de toevoeging van Frankrijk en Nederland, welke kort geleden plaats had, een andere naam zal krijgen. (Aneta)

[De nieuwe naam is Caraïbische Commissie, Professor Kielstra is voorzitter van de Nederlandse sectie en medevoorzitter (co-chairman) van de Caraïbische Commissie. Ir. Peters is commissaris. — Redactie Amigoe]

MINISTER ANTWOORDT STATEN VAN CURAÇAO.

Zijne Excellentie de Gouverneur zond de volgende brief aan de Staten van Curaçao betreffende het antwoord op de twee telegrammen, die de Staten naar Hare Majesteit de Koningin zonden:

„Hierbij heeft de Gouuerneur de eer uw Staten te berichten van Zijne Excellentie den Heer Minister van Overzeese Gebiedsdelen bericht te hebben ontvangen naar aanleiding van een tweetal in de maand November jl. aan Hare Majesteit de Koningin gezonden telegrammen, houderde onderscheidenlijk:

a. bezwaren tegen het niet horen van de Staten over het wetsontwerp tot goedkeuring van het Handvest der Verenigde Naties en over talrijke, niet met name genoemde Koninklijke Besluiten;

b. een uiteenzetting van de wenselijkheid dat op voordracht van de Staten vertegenwoordigers van Curaçao worden benoemd, „teneinde in Nederland de belangen van dit Gebiedsdeel voor te staan, alle noodzakelijke inlichtingen te verstrekken en mede te werken om tot een volkomen Rijkseenheid te geraken".

Krachtens verleende Koninklijke machtiging verzoekt de Heer Minister voornoemd den Staten te willen berichten ad. a., dat met het oog op de hogere belangen, welk bij bedoeld wetsontwerp op het spel stonden, hij het risico van vertraging in de behandeling van het ontwerp, welk het horen van de Staten van Curaçao (en van Suriname) veroorzaakt zou kunnen hebben, niet op zich nemen kon.

Naar aanleiding van de niet nader gestaafde bewering, dat de Staten niet zouden zijn gehoord t.a.v. talrijke Koninklijke Besluiten ten aanzien waarvan dit had behoren te geschieden, wenst de Heer Minister op te merken, dat, daargelaten of dit inderdaad talrijke malen is geschied, de gevallen van spoedeisende aard, waarin ingevolge artikel 4 der Curaçaose Staatsregeling bedoelde raadpleging achterwege kan worden gelaten, zich gedurende de afgelopen vijf oorlogsjaren tengevolge van de buitengewone omstandigheden uiteraard meer kunnen hebben voorgedaan dan in normale tijden zou zijn geschied.

In verband met het gestelde onder b. vermoedt de Heer Minister misvatting bij de Staten.

De bedoeling immers van de Commissie ter Voorbereiding van de Rijksconferentie in Nederland ingesteld, is te onderzoeken, welke wensen en opvattingen in Nederland leven met betrekking tot de aanpassing van de structuur van de Overzeese delen van het Koninkrijk overeenkomstig de gewijzigde omstandigheden.

De verdere voorbereiding van de Rijksconferentie is niet aan de Commissie opgedragen; in haar worden niet de belangen van enig deel van het Koninkrijk „voorgestaan", gelijk de Staten blijkbaar menen, zodat er geen aanleiding bestond voor benoeming van vertegenwoordigers van Curaçao.

Bedoelde Commissie heeft in een enkel opzicht het karakter van een vóór-conferentie.

Bovendien, aldus de Bewindsman, is niet alleen in Nederland, doch in elk der Overzeese delen van het Koninkrijk een eigen commissie van onderzoek naar de daar bestaande wensen en verlangens ingesteld, waardoor aan ieder van die delen reeds volle gelegenheid is gegeven de aldaar heersend opvattingen te doen kennen en alle noodzakelijk geachte inlichtingen te verstrekken.

DE LIJST VAN DE K.L.M.

Curaçao — Aruba.

12 Februari: Alicia Schotborgh, Eva de en Gloria Maduro; Petoriana Fecunda, A. J. O. Woods, Pieter Duif, J. Postma.

13 Februari: Mr. J. J. A. Ellis, Lt. Jan Kennema, Lt. W. J. Tjassens Keizer, Aquiles Socorro, José Martinez Maduro, Rita Julia Mijares, José Isaac Osorio P.

Aruba — Curaçao.

12 Februari: Christita N. Pedro Julio, Josefina, Rafael en Ernesto del Rosario; Winifred Lamberts, O. A. Vis, Alicia Rodriguez, Dolores Hermina Veloz, Ana M. de la Cruz, Maria F. Duran, Juana O. Castro, Altagracia J. Rodriguez, Josefa Martinez, Anna L. Mercado, Otolia de J. Martinez, Mathilda Collado, Luisa C. Polance. J. V. Kusters, Baby Oswald en Andresita de Cuba; Basilea F. Arends, Pedro Werlaan, Petras L. de Wever, Johan Martin Fondadoor.

Curaçao — Bonaire.

12 Februari: Gerbrand Blankman, Genoveva, Baby Wilhelmina en Louisa Pikerie; Martha E. Sprang, Dorothea Offerman.

Curaçao — La Guayra.

12 Februari: Soledad en Mirella Gonzalez; José Rodriguez Da Silva, Joao Gonsalves Duarte. Zoila Rosa Moreno, Anna Maria Rodriguez, Willem Frederick Selman, Margarita Rodriguez.

13 Februari: Wilhelm Kobus. Isabel Veliz, Zaida Josefina Andrade, Cruz Octavio Marin, Arie Thomas Hagenaar, Joa Pita Pombro.

Curaçao — Miami.

13 Februari: Johannes, Johanna, Albertus en Karel Roorda.

Miami — Curaçao.

12 Februari: H. de Hoop.

DRIE NEDERLANDERS GINGEN CARDINAAL DE JONG VOOR.

Welk een biezondere gebeurtenis de verheffing van Mgr. de Jong tot cardinaal vormt, komt niet in het minst tot uitdrukking in het feit, dat in de loop der eeuwen zich slechts drie Nederlanders tot deze hoge waardigheid geroepen zagen.

Het waren cardinaal Adriaan Floriszoon (de latere Paus Adriaan VI), cardinaal Willem van Enckevoirt en cardinaal Willem van Rossum.

Eerstgenoemde, die vanwege zijn eenvoudige afkomst geen familienaam had, werd op 2 Maart 1459 te Utrecht geboren als zoon van een scheepstimmerman. Na zijn eerste opvoeding door de Broeders des Gemenen Levens, studeerde hij aan de Hogeschool te Leuven, waar hij later hoogleeraar werd en 40 jaar verbleef. In 1507 viel hem de hoge eer te beurt te worden geroepen tot opvoeder van Karel V, toen 7 jaar oud.

Na zijn verblijf aan het hof te Mechelen benoemde Karel V hem tot rijksbestuurder van Spanje en de Paus verhief hem tot bisschop en later tot cardinaal. In 1522 werd Adriaan tot de hoogste waardigheid op aarde geroepen door zijn verkiezing met algemene stemmen tot Paus Adriaan VI. Hij is de enige Nederlandse paus.

Het daaropvolgend jaar echter reeds stierf deze Stedehouder van Christus, die de Nederlandse stam in de vijftiende en zestiende eeuw reeds zo waardig vertegenwoordigde.

De tweede Nederlandse cardinaal was van aanzienlijke huize. W. van Enckevoirt werd in 1464 te Mierlo in Noord-Brabant geboren. Hij studeerde eveneens te Leuven en sloot aldra vriendschap met Adriaan Floriszoon, welke vriendschap hun leven lang in stand bleef. Hij heeft op verschillende hoge kerkelijke posten gestaan, o.a. was hij kanunnik van de St. Jan te 's-Hertogenbosch. Paus Adriaan VI benoemde hem later tot zijn dataris, het opperbestuur bij de verlening van kerkelijke ambten, en ten slotte tot cardinaal. Het was de enige cardinaalsbenoeming van Paus Adriaan.

Cardinaal van Enckevoirt stierf op 70-jarige leeftijd, op 19 Juli 1534.

Cardinaal Willem van Rossum C.ss. R. den groten Zwollenaar, zal ieder zich herinneren. Hij werd 3 September 1854 geboren uit zeer eenvoudige, arme ouders. Oorspronkelijk in het weeshuis opgevoed, viel hij om zijn biezondere gaven op en mocht op het seminarie zijn priesterstudie gaan beginnen.

Op 20-jarige leeftijd werd hij Redemptorist en in 1879 werd hij priester gewijd.

Na enkele leeraarsambten vervuld te hebben vertrok pater van Rossum naar Rome, waar Paus Pius X hem in 1911 tot cardinaal verhief.

Vooral in zijn functie van prefect van de Congregatie tot Voortplanting des Geloofs heeft cardinaal van Rossum zich grote bekendheid verworven en is door hem enorm veel gepraesteerd.

Hare Majesteit de Koningin verleende dezen groten landgenoot het Grootkruis in de Orde van den Nederlandsen Leeuw. Hij stierf 20 Augustus 1932, bijna 78 jaar oud.

BOEKEN IN AANTOCHT.

Bij de uitgeversmaatschappij Kosmos is onder algemene redactie van professor dr. H. N. ter Veen een boekwerk van tien delen in voorbereiding dat een beeld zal geven van de Nederlandse cultuur en civilisatie, zoals die waren omstreeks 1940. Nederlandse geleerden van betekenis hebben de afzonderlijke delen over sociologie, economie, kunst enz. onder hun redactie genomen.

Leonard Huizinga geeft bij P. N. van Kampen een boekje uit in voor hem ongewonen trant: Hieronymus.

De illustraties daarin zijn van zijn vader, wijlen professor dr. J. Huizinga.

Velen zal het verheugen, dat de uitgeverij H. J. W. Becht de Paletserie voortzet: er verschijnen delen over Pieter Breughel, J. B. Jongkind en Pieter de Hoogh. Hier verschijnt ook Tragedie op Texel, van J. A. van der Vlis, een documentaire van de opstand der Georgiërs in April 1945.

De Bezige Bij blijft haar adjectief eer aandoen. Spijkerschrift heet de bundel oorlogspoëzie van Yge Foppma, bekend door zijn ballade van de ter dood veroordeelde. Oorlogsdagboek van H. J. Smeding en de roman Terreur tegen Terreur van Bert Schierboek handelen eveneens over de dagen van strijd. Ter Braaks Dagboek 1939 verschijnt hier en eveneens een bundel met politieke essay's van dezen schrijver: Waarheid en Macht is daarvan de voorlopige titel. Een bibliophiele uitgave met amoureuse verzen is van een dichter die zich Victor le Chaste noemt. Voorts is een aantal werken over Indië bij deze uitgeverij in voorbereiding. Het Woord is de naam van het litteraire tijdschrift dat De Bezige Bij uitgeeft.

Koos Schuur en Ferdinand Langen verklaren zich hierin voorstanders van een letterkunde bezield door een doorleefde wereldbeschouwing. De normen voor letterkundige beoordeling, die J. A. Redeker in dit tijdschrift aangeeft zijn zeker de aandacht waard.

Van de nieuwe uitgaven van Querido noemen wij de roman De Dreiging van Helma Wolf—Catz en dichtbundels van Hellen S. Haasse, Rosey E. Pool en J. van Wageningen. In de Salamanderreeks verschijnt Kenau een historische roman van Theun de Vries.

Elsevier zal twee oorlogreportages uitgeven: Bloedende Betuwe van Richard Mac Millan en Roode Duivels in Arnhem van Marek Swiecicki.

Ook de uitgeverij Contact publiceert een aantal boeken over de oorlogstijd en bovendien kondigt zij aan: vele belangrijke vertalingen, het cultureel-litteraire maandblad Proloog en de verzamelde werken van Multatuli onder redactie van dr. G. Stuiveling.

FINANCIEN.

— De Canadese mineralenproductie had in 1945 een waarde van 479.6 millioen dollars (voorlopige raming). Geproduceerd werd: 2.7 millioen ounces fijn goud; 12.9 millioen ounces fijn zilver; 476.3 millioen pounds koper; 244.0 millioen pounds nikkel; 850.000 pounds tin; 509,6 millioen pounds zink.

Toerisme betekent iets voor Curaçao, maar wat doen we om de mensen te lokken?

Vijftien millioen dollar is een behoorlijke som, wanneer zij achtergelaten wordt alleen door toeristen. Het is als het ware een toegift op de economie van een land. Cuba ontvangt dit cadeau elk jaar uit het bezoek van ongeveer 160.000 bezoekers. Hiervan waren volgens de gegevens van het jaar 1938 91.500 toeristen van „cruises" en 68.700 andere bezoekers. Het enorme bedrag van vijftien millioen dollar op Cuba's begroting is ongeveer 10% van Cuba's uitvoer.

De gehele begroting van Cuba varieert van 140 millioen dollar tot 200 millioen dollar. Het schijnt moeilijk de juiste cijfers te verkrijgen, omdat vele gelden bij besluit worden gevoteerd, zodat men de laatste jaren niet tot een vast getal is kunnen komen. Stel evenwel een 175.000.000 dollar, dan is men ongeveer op het gemiddelde der laatste jaren en dan ziet men dat verhoudingsgewijze per capita de Curaçao begroting veel hoger staat.

Het aantal toeristen, dat gedurende een jaar ons eiland Curaçao bezocht was betrekkelijk groot en economisch in elk geval belangrijk, omdat elke bezoeker gemiddeld 10 tot 15 dollar achterliet. De toeristenindustrie in het buitenland — Curaçao zelf heeft weinig gedaan om toeristen te lokken — voerde het cijfer geweldig op. Was het in 1936 nog een flinke 12.000, het jaar voor de oorlog uitbrak dus in 1939 bezochten 16.764 toeristen ons eiland Curaçao. Gegevens omtrent de andere eilanden staan ons hier momenteel niet ter beschikking.

Dit betekent dus, zeg, een 200.000 dollar inkomsten per jaar. hetgeen feitelijk op een land met een zo enorme begroting als Curaçao een kleine post is. Reeds in een zo enorme begroting als Curaçao een kleine post is. Reeds in een vorig artikel werden enkele suggesties aan de hand gedaan om Curaçao aanlokkelijker te maken voor het toeristenverkeer.

Instelling van een organisatie is daartoe zeker eerst nodig. In alle landen heeft men een toeristenbureau. Bij ons doet de Kamer van Koophandel dit. In werkelijkheid is het werk evenwel beperkt tot een enkele folder, die ruim verspreid is en wordt. De folder zelf is goed. Maar er moesten er zeker vijftig verschillende bestaan.

In allerlei formaten. Met allerlei foto's en „features".

Prettige kaarten om zich te doen oriënteren op Curaçao. Autobussen, die rondritten maken, zoals door Gijsbertus H. Zaal indertijd in een lezenswaardig stuk in Economische Berichten al werd bepleit. Historische plekken moeten aantrekkelijk gemaakt worden. In ons Stadhuis een zaaltje met de meest naar voren tredende dingen. Bezichtiging van alles moet gratis zijn. Toeristen moeten nimmer ergens entree behoeven te betalen, maar de gehele instelling moet zodanig zijn dat zij hun zaken in de winkels ledigen.

Er moet een kantoor komen waar de toeristen eens binnenwandelen. Waar zij lieden vinden, die hen in verschillende talen te woord kunnen staan. Waar zij de ene keer die folders krijgen en na een dag of wat meer nieuwe met andere eigenaardigheden. Een klein boekje met de geschiedenis van onze eilanden — Engelse en Spaanse uitgave — moest worden gecompileerd, niet droog historisch, maar vlot aantrekkelijk. Het moet geen studieboek worden, maar een boekje waar de vreemdeling en passant in zijn hotelkamer eens in leest.

Onnodig te zeggen, dat alle formaliteiten voor bezoekers aan ons land — evengoed trouwens als aan alle landen — tot in de grond moeten worden uitgeroeid. In oorlogstijd mogen zij, naar de mening dergenen die het voor het zeggen hebben en dus geacht worden gelijk te hebben, van nut zijn, in een vrije wereld moet voor het internationale verkeer weer de oude vrijheid van weleer bestaan. De volken moeten met elkander in contact komen. Niet door middel van enkele bevoorrechten, maar en masse. De mensheid zal eens te meer moeten leren, dat wij Curaçaoënaars en Nederlanders inderdaad reden hebben trots te zijn op ons burgerschap. Ons land en ons volk waren en zijn niet de minste in deze wereld. Maar dat leide niet tot hoovaardij, zoals het wel overwonnen, maar nog niet uitgeroeide nazisme leerde. nl. dat ons of welk ander volk ook beter zou zijn dan een ander. Door het reizen van de massa komt er geld binnen — all right. Maar een evenwichtige cultuur vraagt evenwicht van materie en geest. In een vrije wereld, waar het reizen willicht nog wel weer eens mogelijk zal worden, zullen naast de materiële voordelen die bezoekers brengen, banden van geestelijke aard worden aangeknoopt. Onze cultuur zal gemakkelijker worden uitgedragen. En zij zal bevrucht worden door die van anderen.

Ook in dit opzicht rust op Curaçao, die vooruitgeschoven post van Nederland op het Westelijk halfrond, een taak.

Roddelpraatje viert hoogtij

Wat is een Nazie? Welke formulering men ook wil geven, de geallieerden in Duitsland zijn het er over eens, dat Nazies niet langer geduld kunnen worden in betrekkingen van enig belang. De moeilijkheid is evenwel, dat alles wat nog enigszins loopt, evenzeer een chaos zou worden, wanneer ieder willekeurig lid van de partij achter prikkeldraad zou worden gezet, nog afgezien van het feit, dat dit in de practijk welhaast niet uitvoerbaar is, aldus de Volkskrant.

Dus zwermt het in Duitsland nog van de Nazie's en dus oefenen zij nog een zachte terreur, die in een tot knippen en buigen bereid Duitse volk zeer moeilijk te achterhalen is. Het is een terreur die zich beweegt langs de sluippaden van het leven.

De geruchten leven.

In een Berlijns cabaret vertelde me een jongedame: „Wat jullie ook zeggen, je kunt toch niet van ons eisen, dat wij geloven, dat zo'n geweldige man als Hitler door zelfmoord is gestorven. Neen, hij leeft vast en zeker nog en zal eens terugkomen. Vergeet niet, dat we nu arm en vertrapt zijn, maar als Hitler de oorlog gewonnen zou hebben, overvloed van alles zouden hebben gehad...."

„Ja, maar de oorlog is afgelopen!"

„Gelooft u dat heus, en Rusland dan?"

Ik heb dat zaakje nagesnuffeld. Deze juffrouw was een gewoon lid van de partij, die geen bizondere verdiensten op haar naam heeft en dus vrij mag rondlopen. Maar zij is op dit ogenblik gevaarlijker dan die verdachten in het Neurenberg-proces, die uitverkoop houden van hun nat.-socialistische idealen. Met deze juffrouwen en met haar een groep mensen van 17 tot 35 jaar, „blijft de fakkel branden; zij nemen het contact op met de geallieerden en haar valse lach is het eerste symptoom van een nog „levende" misdadigheid. De eenvoudige Londense soldaat uit East-End, de Londense arbeidersbuurt, doorziet dat niet spoedig. We mogen blij zijn, dat ondanks de opheffing van het verbroederingsverbod, het hem verboden is met een Liselotte te trouwen.

„Wij zijn niet bang"

Het is verre van mij de geallieerden te verwijten, dat er niet krachtig genoeg wordt opgetreden tegen leden van de Nazie-partij. Alleen in de Britse zone zijn tot dusver reeds 50.000 Nazies uit hun betrekkingen ontslagen. Duizenden anderen, tijdens de gevechten gevlucht, zijn uit zichzelf niet in hun betrekkingen teruggekeerd. Dat is reeds een behoorlijke opruiming.

Een geheel leger van Brits politiemannen, met de kneepjes van het politiewerk vertrouwd, onderzoekt het levensboekje van duizenden Duitsers, die verdacht zijn of die zich komen aanmelden voor administratieve baantjes. Sedert de bevrijding zijn een kleine 300.000 gevallen behandeld. Iedere candidaat wordt op politieke betrouwbaarheid geëxamineerd door middel van een vernuftige vragenlijst.

De Britten zijn niet bang voor de Nazies, die nog vrij rondlopen. Practisch alle ledenlijsten van de partij zijn gevonden en iedereen zal op een gegeven ogenblik tegen de lamp lopen.

Voor een enkele aanslag haalt men de schouders op. Het zal alles wel los lopen, menen zij. Het is Montgomery's plan, stukje voor stukje een deel van het denazificatiewerk op de schouders van de Duitsers zelf te leggen.

Roddelen schaadt.

Intussen mogen de Engelse meisjes in het leger zich 's avonds niet, dan in gezelschap van een mannelijken collega op straat begeven. Intussen weet elke Duitser te vertellen, dat er nog zoveel Nazies vrij rondlopen, die in het geheim vergaderen en in het geheim de Hitlergroet brengen en toezicht oefenen op Duitsers, die voor den bezetter werken. Zij zijn flink genoeg, om het den geallieerden te vertellen, maar te laf om man en paard te noemen. Zij worden gedreven door angst, zoals zij twaalf jaar lang het hoofd hebben gebogen voor het oor aan de muur en de Gestapo.

Natuurlijk is er practisch geen enkele Duitser lid van de partij geweest.

Maar bijna iedere Duitser doet mee aan de terreur van het roddelpraatje: Hitler leeft nog. Er is een Engelse vlag gesloten. Tien Nazies uit kamp zus-en-zo ontvlucht. Ik denk aan de reclameplaat, die de Duitsers in Nederland eertijds uitgaven: „Roddelen schaadt uw volk."

Laatste wapen.

Is dit het laatste wapen in handen van den verstokten Nazie? De bruine hemden zijn verdwenen, maar hoe men den Duitser ook keert of wendt: in zijn hart spijt het hem, dat alles vergeefs is een Engelse vlag gestolen. Tien gaan, maar het Duitse volk blijft altijd bestaan," heeft Stalin gezegd en deze woorden komt men op honderden borden in Berlijn tegen.

Een Amerikaans officier zei me zeer openhartig: „De denazificatie is een heel aardig vak, maar het is een kinderspelletje in vergelijking met de noodzaak de nationaal-socialistische geest uit te roeien. Het is geen quaestie van namen, maar een zaak van „de idee."

Overdag is het heel vredig en rustig in Dutsland. Des nachts wordt er geschoten en zoekt het verblindende licht van een pantserwagen de verlaten straten af. In het donker leeft het Nazie-dom voort en wroet en schuifelt en houdt het Duitse volk gevangen in een ban van apathische verstarring.

Het is geen vrede in Duitsland. (uit de Volkskrant).

ONS KONINKRIJK

NEDERLANDSE REKENINGEN ONTDOOID.

De Noordamerikaanse Secretaris van Financiën, Fred Vinson, deelde Woensdag mede, dat bij amendement besloten is ook Nederland toe te voegen aan de landen genoemd in de algemene bepaling nr. 95, waardoor de geblokkeerde Nederlandse bankrekeningen in de Verenigde Staten thans ontdooid zijn. Deze regeling geld reeds voor de Franse, Belgische, Noorse en Finse waardepapieren. (Aneta, Washington, 14.2).

STUDENTENSTAKING IN AMSTERDAM.

Ongeveer 4000 studenten aan de universiteit te Amsterdam hebben besloten Donderdag in staking te gaan als protest tegen de herbenoeming van een professor, die volgens hen tijdens de bezetting zich trouweloos heeft gedragen. Zij zeggen dat zij in staking zullen blijven totdat Dr. J. P. Wibaut, die door den Minister van onderwijs wederom benoemd is tot professor in de organische scheikunde, zijn ontslag neemt of ontslagen wordt. Dr. Wibaut, die gedurende de bezetting rector magnificus was, heeft de lijsten met namen der studenten ter controle aan de Duitsers verstrekt. (Aneta, Amsterdam, 14.2).

MINISTER OVER VERHOGING ONDERWIJZERSSALARISSEN.

Op een vergadering der N.V. B. te Groningen heeft de minister van Onderwijs, professor Dr. Gerard van der Leeuw, o.a. verklaard, dat de onderwijzerssalarissen hem zeer hoog zitten. Dat een onderwijzeres minder blijkt te verdienen dan een meisje in een wasserij is een misstand. Spreker zal zijn uiterste best doen naar verbetering te streven, daar deze voor ons gehele volk van groot belang is.

De minister deelde verder mede, dat binnenkort een commissie tot reorganisatie van het hoger onderwijs verwacht kan worden, die op korte termijn over de gehele linie geschieden zal.

BENOEMINGEN.

Behalve tot territoriaal commandant werd Sudirman eveneens benoemd tot opperbevelhebber van alle republikeinse strijdkrachten. Atmadji werd benoemd tot hoofd van de marinestrijdkrachten Chef staf van de marine is Mohamed Nasir, niet te verwarren met den Minister van Propaganda Natsir.

JAN H. EEKHOUT GEARRESTEERD.

In Celle (Hannover) is gearresteerd de Nederlandse N.S.B. schrijver Jan H. Eekhout. Hij was naar Celle getrokken in Augustus 1944. Men vond de Duitse vertaling van „Warden een koning", die hij in gebondenheid opgedragen had aan den Kreisleiter van Celle. Hij was bezig aan een nieuw Duits boek, dat een verklaring zou geven van zijn leven in Duitsland. Vermoedelijk zal hij in Nederland terechtstaan.

INTERNATIONALE KINDERGEMEENSCHAP.

Te Amsterdam, Sarphatikade 12, heeft een bijeenkomst plaats gevonden van belangstellenden in het plan van Kees Boeke, den leider van „de werkplaats kindergemeenschap" te Bilthoven, betreffende de stichting van een „internationale kindergemeenschap" Hare Koninklijke Hoogheid Prinses Juliana toonde haar sympathie voor dit plan, door deze bijeenkomst bij te wonen. De oud-minister van Onderwijs, Dr. Gerrit Bolkestein, was mede aanwezig. Het plan beoogt de stichting van een groep scholen, kindergemeenschap te noemen, gelegen in verschillende landen, maar verenigd tot een instituut, dat over de gehele wereld werkt langs dezelfde wegen en volgens dezelfde beginselen, zodat de kinderen gemakkelijk van de school in het ene land naar die in het andere land kunnen overgaan. De beginselen zijn die der Bilthovense „werkplaats kindergemeenschap". Een kleine commissie is benoemd, welke dit plan concreet zal uitwerken, waarna het aan een groot aantal belangstellenden zal worden voorgelegd.

SJARIFOEDIN GEWOND.

Sjarifoedin bevindt zich in een hospitaal in Oost Java als gevolg van verwondigen die hij heeft opgelopen tijdens een autotocht van Modjokerto naar Djokjakarta. Na zijn aankomst te Djokjakarta had hij onmiddellijk moeten vertrekken naar Batavia teneinde deel te nemen aan de besprekingen. Van welke aard de verwondingen zijn en op welke wijze hij ze heeft opgelopen, werd niet bekend gemaakt.

TEKORT AAN STEENKOOL.

Volgens officiële gegevens ziet Nederland zich geplaatst tegen over ernstig tekort aan steenkool als gevolg van de achteruitgang van de productie van de Nederlandse mijnen en de teleurstellende invoer van steenkool uit de Verenigde Staten en Duitsland.

De heer H. H. Wemmers, directeur van het Nederlandse steenkolenbureau, zeide tijdens een persconferentie dat hij ernstig verontrust was over de achteruitgang in productie van de Limburgse kolenmijnen die sinds kort plaats vond. Deze achteruitgang vormt een ernstige bedreiging voor de heropbouw van de industrie, speciaal van de textielindustrie. Aan de hand van cijfers toonde de heer Wemmers aan dat de productie in November per dag 24.459 ton bedroeg, deze in Januari '46 slechts 28.813 ton was hetgeen neerkomt op slechts 55% van de dagelijkse productie in 1938.

De Minister van verkeerswezen en electriciteit, Ir. Dr. Theo S. G. J. M. van Schaik, sprak de mijnwerkers via het Limburgse omroepstation toe waarbij hij hen er op wees wat deze lage productie betekent voor de rest van het land. In de ziekenhuizen geraakt men zonder steenkool en mensen lijden kou, omdat de kolenhandelaars niet in staat zijn hen het quantum te leveren waarop zij volgens hun bon recht hebben.

De directeur van de Staatsmijnen, Ir. Groothof, verklaarde kort geleden dat de houding van sommige mijnwerkers alleen maar aangeduid kan worden met de naam van „Vitterig" hetgeen neerkomt op niet veel minder dan sabotage. Hij verzekerde dat met het tegenwoordige personeel de productie 31.500 ton per dag zou kunnen zijn. Hij vreesde dat de toestand nog verergeren zou indien de mijnwerkers voor de militaire dienst zouden worden opgeroepen en deelde mede dat men den Minister van oorlog zou verzoeken de mijnwerkers vrij te stellen van militaire dienst.

Ir. Groothof verklaarde dat een andere moeilijkheid ligt in het feit dat de invoer van steenkool uit Duitsland en Amerika in twee maanden tijds ongeveer 130.000 ton beneden de verwachting gebleven is. De Amerikaanse steenkool was bovendien niet van de gewenste qualiteit en sommige handelaars hadden geweigerd de inferieure Amerikaanse steenkool te verkopen. Ir. Groothof gaf daarop een opsomming van de hoeveelheden steenkool die de verschillende bedrijven verbruiken en zeide dat deze cijfers slechts 50% vertegenwoordigen van het verbruikcijfer in 1939. Het huishoudelijk verbruik liep met 70.000 ton terug hetwelk aangevuld moest worden met cokes, bruinkoolbriketten en andere vervangingsmiddelen. Het huishoudelijk verbruik in Nederland bedraagt thans 250.000 ton (Aneta).

EEN LICHTPUNTJE.

De economische toestand op Sumatra's Oostkust is zeer slecht maar er is ten minste één lichtpuntje, waar het de beroemde Deli-tabak betreft. Men is er nl. in geslaagd om vaten gevuld met honderdduizenden zaden van het beroemde Sumatra dekblad dat in Deli verbouwd wordt aan het oog van de Japanners te onttrekken. Thans worden deze vaten weer opgegraven en wanneer de vruchtbare velden waarop deze tabak groeit straks weer aan hun eigenaars teruggegeven wordt, zullen er voldoende zaden zijn om een goede oogst te waarborgen.

Overigens is het met de economische toestand treurig gesteld terwijl door de toenemende tuchteloosheid de aanplant van voedsel ernstig belemmerd wordt. In vóóroorlogse dagen werden grote hoeveelheden voedsel ingevoerd maar tijdens de Japanse bezetting stond deze invoer bij gebrek aan scheepsruimte bijna geheel stil met het gevolg dat vele koelies de hongerdood stierven terwijl grote aantallen van hen in de diepste armoede leven.

Nadat alle Europeanen geïnterneerd waren, namen de Japanners in November 1943 het toezicht over alle plantages over waarbij 50% van de theeplantages in het Sianrat district en 15% van de rubberplantages omgeploegd werden. Ook de tabaksplantages werden ter beschikking van de inlanders gesteld om er voedsel op te verbouwen zodat er meer land beschikbaar was dan bebouwd kon worden.

Door al deze veranderingen is een geweldige chaos ontstaan, terwijl men overal plunderende koelies aantreft die de Europese huizen leegroven en hun buit verkopen aan handelaars die over kleine boten beschikken waarmee zij hun waar in Malakka aan de man brengen.

Ook in Atjeh is de toestand niet veel beter. Door de Japanse invasie werd een einde gemaakt aan de stelselmatige ontwikkeling van deze belangrijke provincie. Atjeh is thans even corrupt als Japan zelf en verkeert in een volkomen staat van anarchie. Het Atjehsche volk wenst zelfbestuur en hoewel zij inzien dat zij zelf niet veel kunnen bereiken op dit gebied, willen zij toch ook niet overheerst worden door de Javanen of door de Menangkabauers (Aneta).

CANADESE LENING AAN NEDERLAND.

Dinsdag werd door den Canadesen minister van Financiën L. Ilsley, bekend gemaakt dat hij op 5 Februari een overeenkomst gesloten heeft, waarbij behalve de 25 millioen dollar die zij reeds leenden volgens de overeenkomst van 1 Mei 1945, Canada nog 100 millioen dollar aan Nederland zal lenen. (Aneta, Ottawa, 14.2).

De Administrateur van Financie Curacao maakt hierbij bekend, de in Curacao, in omloop zijnde derlandsche zilveren standpenni en Nederlandsche pasmunten, n 17den Januari 1946 niet meer schouwd worden als wettig b middel. Echter kunnen deze van 18den Januari 1946 tot en met ul Februari 1946, ten kantore van Ontvangers a pari worden ingewi tegen Curacaosche munt - bank muntbiljetten op de volgende dagen

Dinsdag, Woensdags, Donderdags en Vrij

van 9 - 12 u. en
van 2 - 4 u.

met uitzondering evenwel van de ste en de laatste vier werkdagen de maand.

De Administrateur van Financien voor
HOOGEVEEN